

04.07.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**04 Temmuz 2022
Pazartesi**

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

04 Temmuz 2022 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Merkez Araştırma Laboratuvarı Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Politikalar ve Sivil Toplum Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İstanbul Ticaret Üniversitesi Yaz Öğretimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Buğday alım fiyatları arttı, çiftçi satış için TMO'nun yolunu tuttu

Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO) hububat fiyatlarına yaptığı artış, çiftçiyi memnun etti. Geçen hafta buğdayda 400 lira, arpada 200 lira fiyat artışına giden TMO, çiftçinin piyasaya ürün vermesini sağladı. Sektör yetkilileri Ofis'in İç Anadolu'da alım yapmaya başladığını bildirdi.

Mehmet Hanifi GÜLEL

TMO, hububat alım fiyatlarında değişikliğe gidip piyasa fiyatını yakalamasıyla çiftçiden ürün almaya başladı. Sezon başında buğdayda açıklanan tonda 6 bin 50 lira ve 1000 lira prim desteği ile arpada 5 bin 500 lira ve 500 lira prim desteği fiyatları piyasanın altında kalmıştı. Geçen hafta buğdayda 400 lira, arpada ise 200 lira fiyat güncellemesine giderek serbest piyasayı yakalamış oldu.

Sektör temsilcileri, TMO'nun bu yıl 5 milyon ton buğday alımı hedeflediğini belirterek, Güneydoğu'da istenilen düzeyde ulaşamadığını ifade etti. Temsilciler, TMO'nun yeni fiyatlarla hasadın başladığı İç Anadolu bölgesinden alım yapmaya başladığını aktardı. TMO, haziranda teslim ürünlerin primlerini temmuzda, temmuz ve ağustos aylarında teslim ürünlerin prim ödemelerini ise takip eden ay içinde ödeyecek.

“Şu an TMO'nun verdiği fiyat piyasanın üstünde bulunuyor”

Bölgelerinde yağışların etkisiyle hasadın 2 hafta geciktiğini kaydeden Konya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Çevik, arpa hasadının başladığını ve günlük ortalama bin 500 ton ürünün borsaya geldiğini aktardı. Gelen ürünün yaklaşık bin tonunun TMO tarafından alındığını bildiren Çevik, “Buğday hasadı da

önümüzdeki günlerde sıcaklığın etkisiyle başlayacak. Cuma günü itibarıyla baktığımızda borsamızda buğdayın ton fiyatı 6 bin 800 lira ile 7 bin 350 lira arasında işlem görüyordu. Şu an TMO'nun verdiği fiyat, prim desteğiyle birlikte piyasanın üstünde bulunuyor” dedi.

“Güneydoğu’da TMO’ya satış olmadı”

Çevik, çiftçinin ürünü TMO’ya verme niyetinde olduğunu söyledi. Devletin üretici girdi maliyetleri artışı için dünya fiyatlarına eşdeğer bir fiyatla ürün aldığını aktaran Çevik, “Dünyadaki duruma göre yeniden bir değerlendirme yapacağız denmişti. Temmuz ayı için bu değerlendirmeyi yaptı. Çiftçinin TMO’ya yöneleceğini düşünüyorum. Böyle bir süre yaşanıyor ama daha İç Anadolu’da hızlı bir harman yok. İyi bir sezon bekliyoruz ve havaların ısınmasıyla hasat hızlanacak” dedi.

Çevik, arpanın da rutubet oranına göre 5 bin 600 ile 6 bin 050 lira civarında olduğunu aktararak, “Harman zamanında yüklü şekilde piyasaya mal çıkarsa, fiyat istikrarı sağlanamıyor. Onun için lisanslı depoların şart olduğunu her seferde söylüyoruz. TMO, 1 Eylül’e kadar ürün alacağını belirtti. Güneydoğu’da ise ürün lisanslı depolara gitti ama TMO’ya satış olmadı. Belki yarın lisanslı depolardan TMO’ya satış yapılır. Şu an ürün çiftçinin üzerinde görülüyor. TMO 5 milyon ton alırsa piyasa akışını rahat geçirir” diye konuştu.

"TMO doğru bir karar aldı"

TMO'nun fiyat artışına giderek doğru bir karar aldığını belirten Adana Çiftçiler Birliği Başkanı Mutlu Doğru, piyasa şartlarına göre fiyatın revize edilmesi gerektiğini daha önce ifade ettiklerini bildirdi. TMO'nun fiyatları illaki yükseltecek diye bir kaidenin olmadığını ve aynı da kalabileceğini ifade eden Doğru, “Her hafta dünya fiyatlarına göre yurt içi piyasada TMO fiyatını regüle etmeli” dedi. Buğday ton fiyatının 6 bin 050 lira olarak açıkladığı zaman TMO'nun o fiyattan buğday alamadığına vurgu yapan Doğru, “Artı bin lirada prim vardı. Bu fiyatla ürün alamayınca ve piyasa yükselince fiyatta düzenlemeye gidildi. Başından beri Çiftçiler Birliği olarak bizim teklifimiz buydu” diye konuştu. Adana’da buğdayın tonunun 6 bin 700 lira ile 6 bin 800 lira civarında olduğunu ve hasat sezonun bittiğini açıklayan Doğru, “Bu yıl İç Anadolu’da ve Trakya’da rekoltede iyi rakamlar bekleniyor. Mardin, Şanlıurfa ve Diyarbakır’da rekolte düşük olduğu için, çiftçi hemen ürünü nakite çevirip piyasaya sattı. Bu arada kamu bankaları aracılığıyla verilen Elektronik Ürün Senedi (ELÜS) kredileri de durduruldu. Şu anda buğdayın depolara değil TMO’ya gitmesi hedefleniyor” ifadesini kullandı. Bir yandan dünya borsalarında buğday başta olmak üzere mısır, pamuk, soya gibi ürünlerin bir düşüş eğilimine girdiğini bildiren Doğru, Ukrayna’dan çıkarılacak olan 40 milyon tonluk hububatın Türkiye üzerinden re-export olacağına dair detaylı bir açıklamaya ihtiyaç olduğunu söyledi.

740,8 milyon liralık tarımsal destek ödemesi yapılacak

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, 740,8 milyon liralık tarımsal destekleme ödemelerinin bugün çiftçilerin hesaplarına aktarılacağını bildirdi.

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, sosyal medya hesabı Twitter üzerinden tarımsal destek ödemelerine ilişkin paylaşımda bulundu.

Bakan Kirişçi, paylaşımında, "740 milyon 818 bin 713 liralık tarımsal destekleme ödemelerini bugün çiftçilerimizin hesaplarına aktarıyoruz. Hayırlı ve bereketli olsun." ifadelerini kullandı.

Kirişçi'nin paylaşımında yer verdiği bilgiye göre, destekleme ödemelerinin yaklaşık tutarları şöyle:

- Sürü büyütme ve yenileme desteği 345,1 milyon lira,
- Çiğ süt desteği 282,6 milyon lira,
- Tarımsal yayım ve danışmanlık desteği 25,9 milyon lira,
- Hayvan hastalıkları tazminatı desteği 23,2 milyon lira,
- Dane zeytin desteği 23,2 milyon lira,
- Kırsal kalkınma yatırımları desteği 16,6 milyon lira,
- Hububat, baklagil ve dane mısır desteği 11,2 milyon lira,
- Hayvan gen kaynakları desteği 5,7 milyon lira,
- Uzman Eller Projesi desteği 3,3 milyon lira,
- Geleneksel zeytin bahçelerinin rehabilitasyonu desteği 1,2 milyon lira,
- Alan bazlı verim kaybı desteği 1,1 milyon lira,
- Bartın, Kastamonu ve Sinop illerinde afetten zarar gören küçük ölçekli balıkçıların desteklenmesi 921 bin lira,
- Organik arıcılık desteği 828 bin lira

Kadın çiftçilere 35 milyon liralık katma değer

Yıldız Holding şirketlerinden Kerevitaş'ın Superfresh markası, sözleşmeli kadın çiftçilerden 5 bin ton yaş meyve-sebze ürün alımı gerçekleştirerek 35 milyon TL tutarında değer yaratacak. Tarım ve Orman Bakanlığı işbirliğiyle hayata geçirilen 'Tarımın Kadın Yıldızları' projesi kapsamında sözleşmeli kadın çiftçilere 500 bin TL teşvik de sağlanacak.

Kadınların iş hayatında ve toplumun her alanında güçlenmesi amacıyla çalışmalarını sürdüren Yıldız Holding Kadın Platformu, sözleşmeli kadın çiftçileri destekleme hedefiyle yeni bir projeye imza attı.

Yıldız Holding Kadın Platformu'nun öncülüğünde, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın desteğiyle hayata geçirilecek Tarımın Kadın Yıldızları projesinde, Kerevitaş'ın Superfresh markası için sözleşmeli kadın çiftçilere 2025 yılına kadar 5 bin ton yaş meyve sebze alım garantisi verilecek ve 35 milyon TL tutarında değer yaratılacak. Projede ayrıca kadın çiftçilere Yıldız Holding Kadın Platformu tarafından 500 bin TL tutarında teşvik de sağlanacak.

“Proje kırsal kalkınmaya önemli katkılar sağlayacak”

Projeyle ilgili ayrıntıların aktarıldığı basın toplantısında konuşan Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, “Kırsala kalkınmaya yönelik projeler, aynı zamanda ülkemizin kalkınması için de yürütülen pek çok çalışmanın merkezinde yer alıyor. Bu nedenle Tarım ve Orman Bakanlığı olarak kırsaldaki kadınlarımızı desteklemek adına hayata geçirilen projelere büyük önem veriyoruz. Türkiye’de gıda sanayine öncülük eden Yıldız Holding bünyesinde bu çalışmanın başlamış olmasından ayrıca mutluluk duyduk. Kırsal kalkınmaya katkı sağlayacak projelerin sayısının daha da artması en büyük dileğimiz.” dedi.

“Kadın çiftçilerimizin tedarikteki oranını yüzde 100 artıracacağız”

2021 yılında Yıldız Holding ve şirketlerindeki fırsat eşitliği uygulamalarına süreklilik kazandırmak ve Türkiye genelinde kadınların iş yaşamında daha görünür olması amacıyla ‘Yıldız Holding Kadın Platformu’nu kurduklarını hatırlatan Yıldız Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ülker ise kadınların ekonomik ve sosyal olarak güçlenmesi amacıyla çalışmalar yaptıklarını ve paydaşlarıyla etkin işbirlikleri gerçekleştirdiklerini söyledi.

Platformu kurarken sadece Yıldız Holding çalışanlarının değil aynı zamanda tedarik zincirinde yer alan binlerce kadın için de fırsat eşitliği temelli uygulamalara ivme kazandırmayı hedeflediklerini kaydeden Ülker, “Bu anlayıştan yola çıkarak ülkemizin en büyük tarımsal hammadde tedarikçilerinden biri olan Superfresh ile sözleşmeli kadın çiftçilerimizden doğrudan ürün alımı gerçekleştireceğimiz önemli bir projeyi hayata geçiriyoruz. Bugün Bakanlığımızın desteğiyle açıkladığımız bu projemizle

04.07.2022

tedarik altyapımızda kadınların oranını güçlü bir şekilde artırmak için düğmeye basmış olduk. Superfresh'in tedarik zincirindeki kadın çiftçilere güvence ve finansman sağlayacak bu projemizle önümüzdeki üç yıl içinde kadın çiftçi oranımızı yüzde 100 artıracacağız." şeklinde konuştu.

“Topyekün bir dönüşüme katkı sağlıyoruz”

Yıldız Holding Kadın Platformu Elçisi Begüm Mutuş ise, Kadın Platformu'nun Yıldız Holding ve şirketlerinde örnek uygulamalara hız verip, Türkiye'de fırsat eşitliği alanında topyekün bir dönüşüme destek olmayı amaçladığını söyledi. Bu kapsamda kadın çiftçilerle önemli bir işbirliği gerçekleştirdiklerini belirten Mutuş, şimdi de Tarımın Kadın Yıldızları projesini başlattıklarını aktardı. Mutuş, sözleşmeli kadın çiftçilere Superfresh markalı ürünlerde kullanılmak üzere 3 yıl boyunca doğrudan alım garantisi verdiklerini anlattı.

Tarım sigortalarında toplam sigorta bedeli yüzde 49,6 arttı

Devlet destekli tarım sigortalarında toplam sigorta bedeli, 2021'de bir önceki yıla göre yüzde 49,6 artarak 124,4 milyar liraya yükseldi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2021 yılına ilişkin devlet destekli tarım sigortaları istatistiklerini açıkladı.

Buna göre, devlet destekli tarım sigortalarında toplam sigorta bedeli, geçen yıl bir önceki yıla kıyasla yüzde 49,6 artarak 124 milyar 396 milyon 971 bin 987 lira oldu.

Branş özelinde en yüksek yıllık artış yüzde 71,2 ile küçükbaş hayvan hayat sigortasında görüldü. Devlet destekli tarım sigortalarında toplam poliçe sayısı ise yıllık yüzde 12,6'lık artışla 2 milyon 517 bin 704'e ulaştı.

Devlet desteği prim tutarı arttı

Bu dönemde toplam devlet destek prim tutarı yüzde 49,1 artarak 2 milyar 474 milyon 128 bin 652 lira, toplam prim tutarı da yüzde 46,3 artışla 4 milyar 678 milyon 459 bin 288 lira olarak gerçekleşti.

Sigorta ettirilen alan (sera dahil) geçen yıl bir önceki yıla kıyasla yüzde 7,1 artış göstererek 28 milyon 798 bin 222 dekara ulaştı. Sigorta ettirilen büyükbaş ve küçükbaş hayvan sayısı ise sırasıyla yüzde 24,4 ve yüzde 33,2 arttı.

Toplam ödenen hasar bedelindeki artış yüzde 85,5'i buldu. Branşlara göre incelendiğinde, bu alanda ilk sırayı 1 milyar 791 milyon 458 bin 211 lira bedelle bitkisel ürünler aldı. Bunu 446 milyon 147 bin 285 lira ile büyükbaş hayvan hayat sigortası izledi.

Toplam ödenen hasar bedeli, nedenlerine göre incelendiğinde ise ilk sırayı 988 milyon 907 bin 704 lirayla don olayı aldı.

Ticaret Odası Başkanı açtı ağzını yumdu gözünü

Kilis Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Hacı Mustafa Celkanlı, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın katıldığı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Ekonomi Şurası'nda Kilis'teki ve Doğu illerindeki durumu değerlendirdi. Kilis'teki göçmen nüfusuna dikkat çekti...

Türkiye'nin gündeminden düşmeyen ve büyük tehlike olarak görülen göçmen sorunu Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Ekonomi Şurası'nda ele alındı. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay ve bazı bakanların katılımıyla gerçekleşen Ekonomi Şurası'nda Kilis Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Hacı Mustafa Celkanlı göçmenlerle ilgili çarpıcı açıklamalarda bulundu.

Celkanlı Kilis dahil olmak üzere Gaziantep, Urfa ve Suriye sınırında bulunan şehirlerdeki demografik yapı ve durum ile ilgili şunları söyledi:

“Vatandaşlarımız Suriyelilerin gelmesiyle belediyemizin sağladığı imkanlara ulaşmakta sorun yaşamaya başlamışlardır. Kilis ve Reyhanlı'ya yolunuz düşerse her mesleği icra edenin Suriyeliler tarafından edildiğini görmüş olacaksınız. Yüksek enflasyonla karşı karşıya kaldığımız bu dönemde Suriye esnafı ile de rekabet edebilmemiz mümkün değildir.

Suriyelilerin doğum oranına baktığımızda Türk doğum oranının iki buçuk katından fazladır. İlköğretim okullarımızda Suriyeli çocuk sayısı Türk çocuk

sayısı ile eşitlenmiştir. Artık işyerleri, dükkan tabelaları iki dilde birden yazmaktadır.”

“TÜRK GÖÇÜNÜ ENGELLEMELİYİZ”

Kaygımız gelecekte özellikle Gaziantep, Urfa, Hatay, Kilis bölgelerinde dışarıdaki düşmanlarımıza fırsat yaratabilecek bir nüfus değişiminin söz konusu olabilmesidir. İleride özgürlükler adı altında kışkırtılmaya müsait bir Arap toplumunun kışkırtılmaya çalışılan bir bölge olması korkusunu yaşamaktayız.

Kilis ve Reyhanlı başta olmak üzere Türk nüfusunun Batıya göçünü engellemek, demografik yapının bozulmasının önüne geçmek için artı yatırım ve teşvikler acilen bu bölgelere sağlanmalıdır.

SURİYELİLER EN ÇOK HANGİ ŞEHİRDE

Kayıt altında bulunan Suriyelilerin nüfusa oranla en yoğun olduğu şehir %38,5 ile Kilis geliyor. Kilis'te 145 bin 826 Türk vatandaşı bulunurken bu nüfusu 91 bin 280 ile Suriyeliler izliyor. Kilis'i 463 bin 968 kişi ile Gaziantep, 406 bin 443 kişi ile Hatay izliyor. En çok Suriyeli barındıran şehir ise 546 bin 588 kişi ile İstanbul.

Memur, emekli zammı belli oldu: İşte yeni maaşlar

TÜİK'in haziran ayı enflasyon verilerini açıklamasının ardından 5 milyon memur ve 13.5 milyon emekliye yapılacak zam da belli oldu. İşte memur, emekli zam oranı ve yeni maaşlar...

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) haziran ayı enflasyon verilerini bugün açıkladı.

Haziranda yıllık TÜFE yüzde 78,62'ye çıktı. Tüketici fiyatları 2022 Ocak-Haziran döneminde yüzde 42,35 artış gösterdi. Bununla birlikte memur, esnaf ve çiftçi emeklilerinin aylıklarına yapılacak zam oranları belli oldu.

Buna göre, memur ve memur emeklisi yüzde 41,69; Bağkur emeklileri yüzde 42,35 zam alacak.

Böylece, en düşük memur maaşı 6 bin 341 TL iken 8 bin 984 TL'ye çıktı. En düşük emekli memur aylığı 4 bin 289 TL iken 6 bin liranın üzerine yükseldi

TL ticari kredi faizi 37 ayın zirvesinde

Hazine, Merkez Bankası ve BDDK'nın üst üste aldığı makroihtiyati önlemler ticari kredi faizlerini yükseltti. KMH ve kredi hariç TL ticari kredi faizleri yüzde 28,01 ile üç yılın zirvesine çıktı.

Şebnem TURHAN

TL ticari kredilerde makroihtiyati önlemlerle yapılan sıkılaştırmalar sonrasında KMH ve ticari kredi kartları hariç ortalama faizler geçen hafta itibariyle yüzde 28,01 ile 24 Mayıs 2019'dan sonraki en yüksek seviyesine çıktı. Kredi faizleri ticari kredilerde son yılların en yüksek seviyesine çıkarken tüketici kredi faizleri geçen hafta biraz gerilese de yüzde 30'un üzerinde kalmaya devam etti. Yıllıklandırılmış 13 haftalık artış ticari krediler için yaklaşık yüzde 45, tüketici kredileri için yüzde 65, toplam krediler için yüzde 50 civarında. Ticari kredi talebi hız keserken tüketici kredilerine talep ivmeleniyor.

Merkez Bankası verilerine göre bankaların TL bazlı ticari kredilere uyguladığı faiz oranı 24 Haziran haftasında bir önceki haftaya göre 26 baz puan artışla yüzde 27,35'e yükseldi. Ticari kredili mevduat hesabı ve ticari kredi kartları hariç TL ticari kredi faizleri ise 15 baz puan yükselişle yüzde 28,01'e çıktı. TL bazlı konut kredi faizleri 6 baz puan azalışla yüzde 18,24'e, taşıt kredi faizleri 97 baz puan azalışla yüzde 24,72'e ve ihtiyaç kredi faizleri 116 baz puan azalışla yüzde 30,66'ya geriledi. Dolar bazlı ticari kredilerin faiz oranı aynı haftada 95 baz puan azalışla yüzde 6,59'a, Euro bazlı ticari kredilerin faiz oranı 12 baz puan azalışla yüzde 5,09'a düştü.

Makroihtiyati önlemlerle sıkılaştırma

Haziranın ikinci haftasında TL'deki değer kaybının hız kazanmaya başlamasıyla başta Hazine ve Maliye Bakanlığı olmak üzere Merkez Bankası ile BDDK yeni adımlar attı. Ekonomi yönetimi finansal istikrar sağlanması için TL varlıkları özendirme ve yabancı para varlıklara TL cinsi ilave karşılık ayrılmasıyla caydırmayı amaçlayan hamleler yaptı. Ticari kredilerdeki zorunlu karşılık oranı iki katına yükseltilerek tüm kredilerde BSMV artırılarak tüketici kredilerinin vadeleri azaltıldı. Geçen hafta da TL kredi kullanımı için işletmelerin döviz varlığına sınırlama getirildi. BDDK'nın cuma günü gelen kararı sonrası geçen haftanın ilk günü bankalar ticari kredi kullanıma geçici olarak ara vermişti. Bankacılık kaynakları zaten yüzde 50 seviyelerine gelen rotatif ticari kredi faizlerinin de yükseleceğini dile getirdi.

İşte tüm bu hamleler piyasada sıkılaştırma yaratırken kredi ve mevduat faizleri de yönünü yukarı çevirdi. İlk hafta tüketici kredi faizleri de ticari kredi faizlerine eşlik ederek artarken geçen hafta hafif bir gerileme yaşandı. Yine de tüketici kredi faizleri de ortalama yüzde 27,11, ihtiyaç kredisi faizi de yüzde 30'lu seviyelerde kalmaya devam etti.

KKM artışında yavaşlama var

Atılan adımları kredi faizlerini yukarıya çekerken Merkez Bankası'nın da geçen hafta perşembe günü gelen adımı bankaların yabancı para mevduatını azaltmaya teşvik edici nitelikte. Merkez Bankası, bankaların zorunlu karşılık ve ihbarlı döviz mevduat hesaplarına uyguladığı yüzde 1,5 komisyon oranını yüzde 5'e yükseltti. Bu durum bankaların maliyetini artırırken finans uzmanları bankacılık sektörünün müşterilerini kur korumalı TL mevduata yönlendirme ısrarlarının artacağı yorumunu yaptı. BDDK verilerine göre KKM hacmi de 1 trilyon 18 milyar 197 milyon liraya yükseldi. Ancak artış hızı oldukça yavaşladı KKM'nin. Şubat ve nisan başında tüzellerin katılımıyla haftalık artışları çift haneyi bulan KKM geçen hafta yüzde 2,63'lük artış gösterdi.

Hazine: Asgari ücret artışının maliyeti 90,6 milyar

Hazine ve Maliye Bakanlığı, 2022 yılı başında tüm ücretlilerin asgari ücrete kadar olan kısmından gelir ve damga vergisinin kaldırıldığını ve böylece 57,8 milyar liralık vergiden feragat edildiğini duyurdu.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca, 2022 yılı başında tüm ücretlilerin asgari ücrete kadar olan kısmından gelir ve damga vergisinin kaldırıldığı ve böylece 57,8 milyar liralık vergiden feragat edildiği belirtilerek, "Temmuz ayından itibaren asgari ücretin net 5 bin 500 liraya çıkarılmasıyla çalışanlarımıza sağladığımız bu vergi istisnalarında da 32,8 milyar liralık bir artış gerçekleşerek toplam maliyeti 90,6 milyar liraya yükselmiştir." ifadesi kullanıldı.

Bakanlığın, Twitter hesabından yapılan paylaşımda, bu yılın başında tüm ücretlilerin asgari ücrete kadar olan kısmından gelir vergisi ile damga vergisinin kaldırıldığı anımsatıldı.

Söz konusu düzenlemeyle 49,1 milyar lirası gelir vergisi, 8,7 milyar lirası damga vergisi olmak üzere toplamda 57,8 milyar liralık vergiden feragat edildiği aktarılarak, şunlar kaydedildi:

"Temmuz ayından itibaren asgari ücretin net 5 bin 500 liraya çıkarılmasıyla çalışanlarımıza sağladığımız bu vergi istisnalarında da 32,8 milyar liralık bir artış gerçekleşerek toplam maliyeti 90,6 milyar liraya yükselmiştir. Devletimiz, istikrarlı bir şekilde büyümeye devam eden güçlü ekonomisiyle tüm bu maliyetleri rahatlıkla karşılayabilecek konumdadır. Dün olduğu gibi bugün de ekonomimizdeki büyümenin sürdürülebilir, dengeli ve kapsayıcı olmasını; tabana ve tüm vatandaşlarımıza yayılmasını önemsiyor, tüm adımlarımızı bu doğrultuda atıyoruz."

Nebati'den ihracat açıklaması: Ekonomimizin sağlam temeller üzerinde ilerlediğine işaret etmektedir

Haziran ayı ihracat rakamlarını değerlendiren Bakan Nebati, "2022 yılının ilk yarısında aylık bazda tüm zamanların en yüksek ihracat rakamları görülmüştür. Türkiye Ekonomi Modelimizin en önemli bileşenlerinden biri olan ihracatta kırdığımız bu rekorlar ekonomimizin sağlam temeller üzerinde ilerlediğine işaret etmektedir." dedi.

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati, Twitter hesabından yaptığı paylaşımında, haziran ayı dış ticaret verilerini değerlendirdi.

Türkiye'nin salgın sonrası dönemde küresel tedarik zincirlerindeki değişimi en iyi şekilde değerlendirerek ihracatını artırmaya devam ettiğini belirten Nebati, şunları kaydetti:

"Mayıs ayı itibarıyla 242,6 milyar dolara ulaşan ihracatımız Ticaret Bakanlığı tarafından açıklanan geçici verilere göre haziran ayında da artışına devam etmektedir. 2022 yılı Haziran ayında ihracatımız, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 18,5 oranında artarak 23,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Böylece 2022 yılının ilk yarısında aylık bazda tüm zamanların en yüksek ihracat rakamları görülmüştür. Türkiye Ekonomi Modelimizin en önemli bileşenlerinden biri olan ihracatta kırdığımız bu rekorlar ekonomimizin sağlam temeller üzerinde ilerlediğine işaret etmektedir."

Nebati, enerji hariç ihracatın ithalatı karşılama oranının da yüksek seviyesini koruduğuna ve yüzde 93,4 olarak gerçekleştiğine dikkati çekerek "Önümüzdeki dönemde küresel düzeyde enerji fiyatlarında görülecek normalleşmeyle birlikte ihracatın bu yüksek performansı bize cari işlemler dengesinde hedeflediğimiz iyileşmenin olacağını göstermektedir." ifadelerini kullandı.

İran'dan piyasaları sallayacak hamle: Petrol fiyatını düşürdü

İran, dünyanın en büyük petrol ithalatçısı Çin'de Rusya ile rekabet edebilmek için petrolünün fiyatını düşürdü.

Dünya'nın en büyük 3 petrol üreticisi İran, petrolde Rusya ile rekabeti giriyor.

Doğal gazda olduğu gibi petrolde de küresel üretici konumundaki İran'ın bu kararı piyasaları etkileyecek.

İran, Rusya'nın Çin pazarına daha fazla hakim olması nedeniyle zaten ucuz olan fiyatları daha da indirmek zorunda kalıyor.

Traderlar, İran petrolünün Ural kargolarıyla aynı seviyeye getirmek için Brent vadeli işlemlerinin yaklaşık 10 doların altında fiyatlandırıldığını söyledi.

Vanda Insights'a göre, *"İran ve Rus varilleri arasındaki tek rekabet, tamamen Pekin'in avantajına olacak şekilde Çin'de olabilir."*

Bilindiği gibi Ukrayna savaşı nedeniyle yaptırımlara maruz kalan Rusya, petrol ve doğal gazın büyük bölümünü Çin ve Hindistan'a ihraç ederken fiyatlara neredeyse 30 dolara varan indirim yapıyor.

Altılı masa 5. toplantısı: Liderlerden ortak açıklama

Güçlendirilmiş Parlamenter Sisteme geçiş için bir araya gelen 6 muhalefet partisi, beşinci kez bir araya geldi.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener, Demokrat Parti Genel Başkanı Gültekin Uysal, Saadet Partisi Genel Başkanı Temel Karamollaoğlu, DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan ve Gelecek Partisi Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu, İYİ Parti Genel Merkezi'nde düzenlenecek "Liderler Buluşması"nda buluştu.

Toplantıdan sonra yapılan yazılı açıklamada, "BDDK'nın geçtiğimiz hafta içinde aldığı kararlar da açık bir şekilde serbest kambiyo sisteminden sermaye kontrol sistemine geçişin adımları olarak görülmektedir. Siyasi iktidar tarafından Haziran ayında TBMM'ye sunulan ek bütçe ise ekonomi politikalarının iflasının itirafıdır" ifadesi dikkat çekti.

Liderlerin yaptığı ortak açıklama şu şekilde:

"Ülkemize ve milletimize ağır ekonomik, sosyal ve psikolojik bedeller ödeten Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi'nin açtığı yaraları sarabilmek, hukukun üstünlüğünü ve siyasi ahlakı yeniden tesis edebilmek için büyük bir kararlılıkla başlattığımız işbirliği sürecinin beşinci toplantısını bugün İYİ Parti Genel Başkanı Sayın Meral Akşener'in ev sahipliğinde gerçekleştirdik.

İktidarın milletimizi kutuplaştırarak birbirine hasım ilan eden bu kutuplaşma üzerinden çıkar düzenini sürdürmeyi amaçlayan kirli siyasetinin karşısında huzurun hâkim olduğu “Yarının Türkiyesi’ni” inşa etmeye kararlıyız.

Bu vesileyle, bundan tam 29 yıl önce Madımak ve Başbağlar’da yitirdiğimiz vatandaşlarımızı bir kez daha saygı ve rahmetle anıyor, yaşananlardan ders çıkararak, nice acı tecrübeleri yaşamamıza sebep olmuş bu siyaset anlayışını ve bu nefret dilini reddettiğimizi ve memleketimizde toplumsal barışı mutlaka tesis edeceğimizi bir kez daha ilan ediyoruz.

Bugünkü toplantımızda, işbirliğimizin geldiği aşamayı, milletimizin gündemindeki sıkıntıları ve o sıkıntıları çözmek üzere atılacak yeni adımları ele aldık.

Altı siyasi partinin Genel Başkanları olarak, “Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Mutabakatımız” ile “Temel İlkeler ve Hedefler” metnimizi daha önce milletimizle paylaşmıştık. Ayrıca, görevlendirdiğimiz Seçim Güvenliği ve Kurumsal Reformlar Komisyonlarının çalışmaları da kamuoyunun takdirine sunulmuştur.

Anayasal ve Yasal Reformlar Komisyonu çalışmalarını düzenli bir şekilde sürdürmektedir.

İktidarın son dönemde devreye sokmaya çalıştığı politikaların dünyaya kapalı ve otoriter bir yapının kalıcı nitelik kazanması hedefine dönük olduğu açıktır. Bu çerçevede, BDDK’nın geçtiğimiz hafta içinde aldığı kararlar da açık bir şekilde serbest kambiyo sisteminden sermaye kontrol sistemine geçişin adımları olarak görülmektedir.

Siyasi iktidar tarafından Haziran ayında TBMM’ye sunulan ek bütçe ise ekonomi politikalarının iflasının itirafıdır. İktidar, tercihini bir kez daha enflasyonla ve işsizlikle mücadelede, çiftçinin, memurun ve emeklilerin dertlerinden değil yandaş müteahhitlerinden ve faiz lobilerinden yana yaptığını açıkça göstermiştir.

Genel Başkanlar olarak bizler, iktidarın ülkemizi geçen yüzyılda kalan, kapalı bir ekonomi-politik sisteme yöneltme çabalarına karşı mücadele etme kararlılığımızı bir kez daha teyit ediyoruz.

Kurallı, verimli, rekabetçi, istihdamı önceleyen bir ekonominin güvencesi olarak, yüksek enflasyon ve işsizliği bitirmeye, çiftçimizi, emekçimizi, sanayicimizi, esnafımızı, memurumuzu ve emeklimizi refaha kavuşturmaya; milletimizin hiçbir ferdi açlık sınırının altında bir asgari ücrete mahkûm etmemeye kararlıyız.

Öte yandan, TBMM gündemindeki, özünde sansür niteliği taşıyan dezenformasyon yasa teklifi, siyasal ve toplumsal muhalefeti suçlu ilan ederek cezalandırmaya ve demokratik seçim ortamını zedelemeye odaklanmıştır. Dezenformasyon yasasının

ertelenmesi bizi asla rehavete sürüklemeyecektir. Basın ve ifade özgürlüğünü savunma konusundaki kararlı tutumumuzu sürdüreceğiz.

Türk dış politikasında ise son yıllarda kişisel ve tepkisel tercihlere bağlı olarak yaşanan; savrulma, hedefsizlik ve vizyonsuzluğun son örneği, NATO'nun Madrid Zirvesi sürecinde görülmüştür. Türkiye'nin haklı taleplerini somut güvencelere bağlamayan üçlü mutabakat metni, bir iç siyaset malzemesi olarak kullanılması dışında herhangi bir değer taşımamaktadır.

Bu çerçevede dış politikayı şahsi menfaatlere göre değil, millî menfaatlere göre yöneteceğiz. Türkiye'yi itibarı sarsılan değil; sözü dinlenen, saygın ve bölgesinin en güçlü ülkesi yapacağız.

Bir kez daha altını çizmek isteriz ki;

Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi'ne geçtiğimiz 2018 yılından bu yana sadece siyasi iktidarın ve bir avuç azınlığın memnun olduğu, vatandaşlarımızın ise feryat ve isyan ettiği, adaletsiz, haksız ve keyfi uygulamalarla, çarpık ve gayri ahlaki kriterlerle karşı karşıyayız.

Ülkemizin yaşadığı, özellikle son dört yıldır katlanarak artan ve milletimize ağır bir yük hâline gelen tüm sorunların kaynağında, tek bir kişinin ve onun belirlediği dar bir zümrenin tahakkümünü esas alan Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi vardır.

Bu sorunları aşabilmenin yolu, siyasi iktidar ve ortaklarının tüm gündem değiştirme çabalarıyla yıpratmaya çalıştıkları Cumhuriyet değerlerimize ve demokratik hukuk devleti ilkelerine sınıksız sarılarak millî egemenliğimizi esas alan "Güçlendirilmiş Parlamenter Sistemi" yine milletimizin teveccühü ile hayata geçirmek üzere, seçim sandığının bir an evvel milletimizin önüne getirilmesidir.

İşte bu nedenle, Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem ile hedefimiz:

Mahkûm edildikleri işsizlik ve baskı altına alınmaya çalışılan özgürlükler de dahil olmak üzere, gençlerimizin önündeki tüm engelleri kaldırıp, hayallerine kavuşabilmelerini sağlamaktır.

İşletmelerimizin yurt dışı ile rekabet edebilmeleri ve hem ulusal hem de uluslararası piyasalarda marka değeri oluşturmalarına destek olmaktır.

Esnafımızın, üreticimizin, sanayicimizin ve çiftçimizin, tüketiciye, uygun fiyata kaliteli ürün sunabilmesi, ürettiğinden kazanabilmesidir.

Memurumuzun, işçimizin, emeklilerimizin hak ettiği yaşam kalitesine kavuşmasıdır.

04.07.2022

Kapsayıcı politikalarla yoksulluğun, özellikle de kadın ve çocuk yoksulluğunun sonlandırılması, milletimizin her bir ferdinin refahtan adil pay almasını sağlamaktır.

Özetle, sadece yönetim sisteminin değil, topyekûn hayatlarımızın değişmesidir. Milletçe hak ettiğimiz, 21'inci yüzyıla yakışır, mutlu ve refah içinde bir Türkiye'ye kavuşmaktır.

Bilinmesini isteriz ki;

Altı siyasi partinin ortak akıl ve makulde buluşmak üzere oluşturduğu istişare mekanizmasını, adaylık tartışmasına indirgemeye çalışanlar, milletimizin ve ülkemizin geleceğine dair büyük bir kazanım olarak gördüğümüz çalışmalarımızı asla sekteye uğratamayacaktır.

Bir kez daha ilan ediyoruz ki;

Türkiye'nin 13. Cumhurbaşkanı, Güçlendirilmiş Parlamenter sistemden yana olan, demokrasi âşıklarının adayı olacaktır.

Bu vesileyle, 9 Temmuz 2022'de idrak edeceğimiz Kurban Bayramının aziz milletimize ve tüm İslam alemine hayırlar getirmesini Yüce Allah'tan niyaz ediyoruz.”

İsveç Başbakanı: Türkiye ile yapılan anlaşma ve iade sözleşmesine uyacağız

İsveç Başbakanı Magdalena Andersson, Türkiye ile yapılan anlaşmaya ve iadelerle ilgili sözleşmeye uyacaklarını söyledi.

Andersson, Almedalen Politika Formu'nda yaptığı açıklamada, söz konusu anlaşmanın içeriği hakkında bilgi vermeyeceğini belirterek, "Türkiye ile yapılan anlaşmaya ve iadelerle ilgili sözleşmeye uyacağız." dedi.

Terör faaliyetlerine karışmayanların endişe etmesine gerek olmadığını söyleyen Andersson, "İsveç vatandaşı olanlar ulusal ve uluslararası hukuka göre iade edilemeyecek. Terör faaliyetlerine katılmadıysanız endişelenmenize gerek yok." ifadelerini kullandı.

Andersson, İsveç ve Finlandiya'nın NATO üyelik süreçleri hakkında Türkiye ile imzalanan üçlü muhtırada, Türkiye'ye büyük tavizler verildiği ve kamuoyunda sert eleştiriler aldığı konusundaki sorulara ise cevap vermedi.

Anlaşma sonrası Aftonbladet yazarı Gazeteci Wolfgang Hansson, "Erdoğan'ın önünde eğilmek hiç de hoş değildi. Çok küçültüydü. Beklentim o ki; İsveç'in ödediği geçici bir bedel olsun" sözleriyle hükümete yüklendi.

Expressen yazarı Magnus Falkehed da "Bizim Başbakanımızın diz çöküp Erdoğan'ın ayakkabılarını dış fırçasıyla boyaması, İsveç'in Ukrayna'ya dönmemesi için anlaşılabilir." ifadesini kullandı.

Eski Sosyal Demokrat hükümetinin Kalkınma Bakanı Pierre Schori ise "Türkiye ile yapılan bu anlaşma, İsveç için utanç verici." dedi.

Ha asgari ücretlinin halayı, ha siyasilerin rekor şarkıları!

Alaattin AKTAŞ

04 Temmuz 2022 Pazartesi

✓ Yine "İhracatta rekor" nutukları dinliyoruz. İthalat mı, onun dövizini bizden çıkmıyor herhalde!

✓ Bir iktisat teorisini daha alt üst ettik! Paramız rekor düzeyde değer yitirdiği halde ithalatın ihracattan daha hızlı artmasını sağladık!

Giderinizin ne kadar arttığına bakmazsanız gelirinizdeki her artıştan müthiş bir mutluluk duyarsınız. Hakkınızdır da bu...

Ama ya gideriniz gelirinizden fazla artıyorsa...

Bu durumda **"Gelirim (ihracatım) şu kadar arttı"** diye halay çekmek, rekor nutukları atmak mı mantıklıdır, yoksa **"Bu gelir-gider farkımı nasıl kapatacağım"** diye kafa yormak mı gerekir?

Örneğin şu asgari ücret... Asgari ücret 5 bin 500 liraya yükseltildi diye halay çekenler ya anın sarhoşluğuyla giderlerindeki artışı unuttu ya da hesap yapmayı bilmiyor. Asgari ücrete yüzde 30 zam yapıldı ama bugün açıklanacak altı aylık enflasyon yüzde 40'tan az olmayacak gibi. Yani daha şimdiden bir fark var. Kaldı ki bu ücret yıl sonuna kadar sabit ve fiyatlar artmaya devam edecek. Ayrıca zamlı asgari ücret Türk-İş'in belirlediği açlık sınırına bile ulaşmıyor. Dahası var, bazı işçiler asgari ücret alıyor ama bu paranın bir kısmı daha sonra işverene geri dönmek kaydıyla. Bu uygulamayı beğenmeyene kapı orada!

Peki yıllar yılı ihracattaki her artış karşısında ithalatı unutmuş gibi yapıp rekor nutukları atanlara ne demeli?

Onlar öyle anın sarhoşluğunu da yaşamıyor üstelik. Gayet bilinçli bir şekilde yapıyorlar bunu.

İnanın ben bıktım artık!

Böylesine basit bir hesabın yapılamadığını varsayarak her ay **“İhracat şu kadar arttı, bakın nereden nereye geldi, rekor üstüne rekor kırıyoruz”** denilmesinden bıktım! İhracatla ithalatın farkına bakan, ticaret açığının hangi boyuta vardığını gören, ihracatın ithalata oranını hesaplayan herkes de sanırım benim durumumdadır.

“İhracatta rekor kırdık!”

İyi de ithalattaki durum ne?

Kem küm, enerji ithalatı falan filan!

Ama bakın Ticaret Bakanlığı bile tersini söylüyor, yani enerji ithalatı hariç de durum parlak değil. Haziran için söylenen şu:

“İhracatın ithalatı karşılama oranı 13.2 puan azalarak yüzde 74.1 oldu. Enerji verileri hariç tutulduğunda ihracatın ithalatı karşılama oranı 7.1 puan azalarak yüzde 93.4 olarak gerçekleşti.”

Ben bir not düşeyim, karşılama oranı enerji hariç tutulduğunda 7.1 puan azalıp yüzde 93.4'e indiğine göre, geçen yılki oran yüzde 100.4 düzeyindeymiş, yani ihracat, enerji dışı ithalatın üstündeymiş. Şimdi bu mu başarı hikayesi!

Dış ticaretteki gidişat (Milyar dolar)

	İhracat	İthalat	Açık	İhr./İth.(%)
Ocak-Haziran				
2013	80,1	130,5	50,3	61,4
2014	84,4	124,7	40,3	67,7
2015	77,1	110,2	33,0	70,0
2016	74,9	101,9	27,0	73,5
2017	80,8	110,6	29,8	73,0
2018	86,6	128,3	41,7	67,5
2019	88,4	102,2	13,8	86,5
2020	75,1	99,0	23,9	75,9
2021	104,9	126,1	21,2	83,2
2022	125,9	177,2	51,3	71,0

Yıllıklandırılmış				
Ocak 21	169,9	218,4	48,4	77,8
Şubat	171,3	220,0	48,7	77,8
Mart	176,9	224,8	47,9	78,7
Nisan	186,7	233,1	46,4	80,1
Mayıs	193,2	240,3	47,2	80,4
Haziran	199,5	246,6	47,2	80,9
Temmuz	200,9	249,6	48,7	80,5
Ağustos	207,3	254,0	46,7	81,6
Eylül	212,1	256,5	44,4	82,7
Ekim	215,5	259,0	43,5	83,2
Kasım	220,8	264,7	43,9	83,4
Aralık	225,2	271,4	46,2	83,0
Ocak 22	227,8	281,2	53,4	81,0
Şubat	231,7	289,8	58,0	80,0
Mart	235,5	297,0	61,6	79,3
Nisan	240,1	304,7	64,6	78,8
Mayıs	242,6	313,7	71,1	77,3
Haziran	246,2	322,6	76,4	76,3

Açık nereden nereye geldi...

İlk altı ayda 51.3 milyar dolar ticaret açığı verildi. Geçen yılki açık yalnızca 21.2 milyar dolardı.

Son on yılın verilerine bakıyoruz daha önce altı ayda bu düzeyde bir açık verilmemiş.

Hadi bir kez daha soralım; bu mu başarı hikayesi?

Hele hele aylık bazda yıllıklandırılmış ticaret açığı var ki nereden nereye geldiğini ve gidilmekte olduğunu çok açık bir biçimde ortaya koyuyor...

Geçen yılın ekim ayı, yıllık dış ticaret açığı 43.5 milyar dolar. Ekim itibarıyla son bir yılda verilen açık...

Ya şimdi durum ne, hazirandaki yıllık açık yani; tam 76.3 milyar dolar.

Bir iktisat teorisi daha alt üst!

İktisat teorisine göre genelde bir ülkenin ulusal parası değer yitirirse ihracatı artar, ithalatı azalır.

Biz bu teoriyi de alt üst etme başarısı gösterdik!

Paramız değer yitiriyor mu, hem de nasıl! Döviz son bir yılda yüzde 100 dolayında arttı, yani TL yüzde 50 kadar değer yitirdi.

04.07.2022

Bu durumun ihracatı ithalattan daha fazla artırması beklenir, böyle olması gerekir, değil mi... Ne gezer!

Geçen yıl ekimde 215 milyar dolar olan yıllıklandırılmış ihracat hazıranda 246 milyara çıktı. Artış yüzde 14.

Aynı aylar itibarıyla ithalat ise 259 milyardan 323 milyara yükseldi. Artış yüzde 25!

İktisatçılar şimdi harıl harıl yeni baskılar için iktisat kitaplarında değişiklik yapıyorlardır!

Ücretler büyük ölçüde ‘asgari’, enflasyonumuz ‘azami’

Maruf Buzcugil

04 Temmuz 2022 Pazartesi

Ekonomiyi canlı tutmak adına göze alınmış enflasyon artışının bu boyutlara ulaşacağı tahmin edilemedi. Giderek hiper enflasyona yaklaşan, en başta iktidar ve hatta daha olumsuz tahminler yapsalar da bağımsız gözlemciler, fiyat artışlarının böylesi yüksek oranlara çıkacağını beklemiyorlardı. Artık ücret artışlarının çalışanların yaşamını bir miktar rahatlatacağını düşündüğümüz anda giderek büyüyen enflasyon dalgasını önümüzde buluyoruz. TÜİK, yılın ilk yarısını kapsadığı için önemli olan Haziran ayı enflasyon verilerini bugün açıklayacak. Ancak elimizde İstanbul Ticaret Odası (İTO) taze verileri var. İstanbul’da tüketici fiyatlarını ölçen İTO Ücretliler Geçinme Endeksi Haziran’da yıllık yüzde 94,19 arttı. Böylece İstanbul’da İTO’nun ölçtüğü enflasyon 24 yılın zirvesine çıktı. Küresel düzeydeki enflasyon dalgası ve daralma endişelerine hak ettiği payı vererek, yapısal ekonomik sıkıntılar ve enflasyon sorununu siyasi kaygılardan uzak kapsamlı politikalarla çözmeye yönelmenin çok uzağındayız. İktidar ve muhalefetin ufkunda seçim var. Seçim sonrasında siyasi iradenin arkasında duracağını taahhüt edeceği geniş katılımlı ekonomik politika tasarımlarından niyet beyanları dışında henüz haber yok.

Şimdi dikkatler aralıktaki asgari ücret artışında

Türkiye’de asgari ücret, genel ücret, referans ücret niteliğini almış durumda. Asgari ücret ve hemen üstünde ücret alanların tüm çalışanlar içindeki payının yüzde 57 dolayında olduğu tahmin ediliyor. Asgari ücrette 2021 sonunda yapılan ve iktidarın öğündüğü yüzde 50 zammın yüksek enflasyon karşısında eridiği hemen görüldü. Alışık olunmadığı şekilde ara Temmuz güncellemesi Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından yüzde 30 artışla 5 bin 500 TL olarak açıklandı. Açıklandığı andan itibaren gözler yeni enflasyon oranlarına ve 5 ay sonra Aralık’ta yapılacak güncellemeye çevrildi. Merkez Bankası’nın geçmişte yaptığı ücret artışlarının enflasyonda yarattığı “atalet ve kemikleşme” uyarılarını tartışmanın tam zamanı.

Yaşam Maliyeti'ni ölçen yeni endeks

İliklerimize kadar hissettiğimiz fiyat artışlarının, resmi enflasyon verileriyle neden örtüşmediğini yıllardır tartışırız. Hayat pahalılığı ve yaşam maliyetindeki artış gösteren veri setimizin sınırlı olmasından yakınırız. Artık 25 Haziran tarihinden bu yana TÜİK veri tabanını esas alarak hesaplanan bir Yaşam Maliyeti Endeksi (YME) var. TCMB'nin eski Araştırma genel müdürü, DPT Yıllık Programlar ve Finansman Genel Müdürü deneyimli araştırmacı Zafer Yükseler, emekli olduğundan beri resmi verilerle yola çıkan çok önemli araştırmalara imza atıyor. Yükseler, 2012 yılından bu yana geniş bir kesimim takip ettiği Hızlı Tüketilen ürünler Fiyat Endeksi'ni (HTFE) hesaplamaya TÜİK'in kısa süre önce ortalama madde fiyatına ilişkin veri açıklamayacağını duyurması nedeniyle son verdi. Yükseler, artık bu endeksi TÜİK'in çekirdek enflasyonu da barındıran "özel nitelikli endeksler"ine benzer şekilde Yaşam Maliyeti Endeksi'ne (YME) dönüştürdü. Mayıs ayı verilerine dayanan ilk verilerde yaşam maliyetinin yıllık yüzde 82,76 arttığı açıklandı. Oysa TÜİK Mayıs ayı itibarıyla yıllık TÜFE'yi yüzde 73,50 olarak açıklamıştı.

Endeksin kapsamı

Yaşam Maliyeti Endeksinde, TÜFE içinde yüzde 4,31 ağırlığa sahip alkollü içecekler ve tütün grubu yer almıyor. TÜFE içindeki ağırlığı yüzde 6,51 olan ve ev eşyası ile eğlence-kültür grubunda yer alan, mobilyalar, buzdolabı, fırın, çamaşır ve bulaşık makinası, TV, telefon ve bilgisayar gibi dayanıklı tüketim malları Yaşam Maliyeti Endeksine dâhil edilmiyor. Benzer şekilde TÜFE içinde yüzde 7,60 ağırlığı olan ve ulaştırma grubunda yer alan otomobil, motosiklet ve bisiklet te Yaşam Maliyeti Endeksinden dışlanıyor. Ücretsiz sağlık hizmetlerinin yaygınlığı nedeniyle sağlık harcamalarının yüzde 2,15'i ile 1,14 ağırlığa sahip mücevher-saat harcamaları da Yaşam Maliyeti Endeksi kapsamında bulunmuyor. Endeksin ikinci verisi Temmuz ayının son haftasında açıklanacak.

Asgari ücret açlık sınırını aşamadı

YME'den önce enflasyonun çalışanların yaşamındaki etkisini doğrudan ölçen sadece Türk-İş'in "Açlık ve Yoksulluk Sınırı" Araştırması vardı. En son Türk-İş, Ankara'da yaşayan dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarından oluşan açlık sınırının Haziran ayında 6 bin 391 TL'ye çıktığını açıkladı. Böylece 1 Temmuz itibarıyla 5 bin 500 liraya yükseltilecek asgari ücret Türk-İş'in açlık sınırının gerisinde kaldı. Gıda harcaması ile giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer aylık harcamalarının toplam tutarını gösteren yoksulluk sınırı 20 bin 818 TL'ye, bekâr bir çalışanın 'yaşama maliyeti' ise aylık 8 bin 313 TL'ye yükseldi.

Abdulkadir Selvi

Yazarın Tüm Yazıları >

Babacan ve Demirtaş'tan adaylık sinyali

6'lı ittifak liderleri dün Meral Akşener'in ev sahipliğinde toplandı.

Beşinci toplantıda liderlerin cumhurbaşkanı adayının eşkalini belirlediği söyleniyor. Herhalde Temel Karamollaoğlu'nun başkanlığında yapılacak 6'ncı toplantıda cumhurbaşkanı adayının robot resmini çizerler.

6 lider 6 aydır toplanıyor, Türkiye'nin önüne kimin cumhurbaşkanı adayı olacağından başka konuyu getiremediler. Halkımızın tek sorunu kimin cumhurbaşkanı adayı olacağı mı? Türkiye'nin başka bir sorunu yok mu? Muhalefetin, Türkiye'nin sorunlarının çözümü adına önereceği bir şey yok mu? Varsa da yoksa da cumhurbaşkanı adayı. Kılıçdaroğlu mu aday olacak, İmamoğlu mu gösterilecek?

ÇOKLU ADAY SEÇENEĞİ

Cumhurbaşkanı adaylığı konusunda muhalefet cephesinde yeni gelişmeler var. Hedef, muhalefetin Erdoğan'ın karşısına ortak cumhurbaşkanı adayı çıkarması ama gelişmeler çoklu aday ihtimalini de güçlendiriyor.

Tabloyu biraz daha netleştirecek olursak, bundan 1 ay önce ortak aday mı yoksa çoklu aday mı deseniz ibre ortak adaydan yanaydı. Ama ilk tura çoklu adayla gidilmesi seçeneği de güçlenmeye başladı. Masanın üzerinde ortak aday ve çoklu aday seçenekleri duruyor. Bu aşamada ortak aday umudu sona ermiş değil. Hatta hâlâ güçlü seçenek. Ama çoklu aday ihtimali de güçlenmeye başladı.

BABACAN CUMHURBAŞKANI ADAYI MI

Ali Babacan, 6'lı masa toplanmadan 24 saat önce Gebze mitingini izleyen gazetecilere cumhurbaşkanı adaylığı konusunda önemli açıklamalar yaptı. Babacan'ın mesajlarının adresi doğrudan 6'lı masa ve Kılıçdaroğlu'ydu.

"Hedefimiz altılı masanın ortak aday çıkarması ama bu adayın ilk turda açık ara seçimi kazanması. Mutlaka açık fark olması lazım" dedi.

Seçilecek aday kriterini daha önce Meral Akşener de açıklamıştı.

İlk turda açık ara seçimi kazanacak aday nasıl belirlenecek? Bu isim Kılıçdaroğlu olabilir mi?

ANKET FİRMALARINI KASTETTİ

Babacan, aday belirlemede kriterlerden birinin anketler olduğunu ifade ediyor. Ama bir çekincesi var. “Gerçekten araştırma yapan şirketler var. Bir de süreci manipüle etmeye çalışanlar” diyor.

Babacan hangi anket firmalarını kastetti bilmiyorum. Ama verdiği adres açık değil mi? Her yaptıkları anketlerde Kılıçdaroğlu’nu ya da İmamoğlu’nu açık ara farkla kazanıyor gösteren anket şirketleri. Hızlarına güdümlü füzelerin yetişmediği, uçan, kaçan anket firmaları.

‘DEVA’NIN CUMHURBAŞKANI ADAYIYIM’

Babacan’ın açıklamalarında iki kritik nokta var.

1- Kılıçdaroğlu’nun adaylığını değerlendirmiyor. Eğer adayımız Kılıçdaroğlu dese bunu seve seve yapardı. Gültekin Uysal’ın yaptığı gibi.

Ama asıl vurucu noktayı, “A planımız altı partinin ortak aday belirlemesi, seçimlere böyle gitmek. Ama olmazsa 2018’de olduğu gibi herkes kendi adayını çıkarır” sözleri oluşturuyor.

2- Babacan’ın bir yol haritası var. Daha önce, seçimlere kendi logolarıyla gireceklerini açıklamıştı.

Cumhurbaşkanı adaylığı konusunda ise “Ortak adayda anlaşma olmazsa DEVA’nın cumhurbaşkanı adayım” demişti.

Babacan 55 yaşında siyaset açısından genç bir isim. Siyasi kaderini Kılıçdaroğlu’na endekslemek istemiyor.

KILIÇDAROĞLU’NUN HESAPLARINI BOZABİLİR

Kılıçdaroğlu, Babacan’ı siyasetin yeni yıldızı ilan etmişti.

Ama Babacan cumhurbaşkanı adayı olarak Kılıçdaroğlu’nun hesaplarının suya düşmesini sağlayabilir. Çünkü Babacan, cumhurbaşkanı adayı olacağı yönündeki sinyalleri güçlendirmeye başladı.

HDP’DEN, CUMHURBAŞKANI ADAYINI ÇIKARIRIZ MESAJI

6’lı masa toplanmadan önce mesaj gönderenlerden birisi de HDP Eş Genel Başkanı Mithat Sancar’dı. 6’lı masanın birkaç kilometre ötesinde HDP’nin kongresi vardı. Mithat Sancar, “Kamuoyunun önünde açık şeffaf görüşme yapılması halinde,

tutum belgemizde duyurduğumuz ilkeler çerçevesinde müzakerelere ve ortak aday fikrine açığız” dedi.

Sancar daha önce de bunu açıklamıştı. 6’lı masanın 7’li masa olmasını öneriyor. “Cumhurbaşkanı adayını bizimle müzakere ederseniz ortak aday fikrine açığız” diyor. HDP’nin çizgisinde bir değişiklik yok.

Mithat Sancar’ın açıklamasının ikinci ayağı çok önemli. Sancar, “Eğer bu çağrımıza karşılık alamazsak en doğal hakkımız olan seçimlere kendi adayımızla girme seçeneğini de çok ciddi bir şekilde önümüzde tutuyoruz” dedi.

ÇATI ADAY

HDP, 6’lı masa ile cumhurbaşkanı adaylığını müzakereye açık olduğunu ifade ediyor. Ama bu açık çek vermek değil. Çünkü Pervin Buldan ve Mithat Sancar, Kılıçdaroğlu’nu ziyaretlerinde Meral Akşener’i ve Mansur Yavaş’ı istemediklerini iletmışlerdi. Geriye Ekrem İmamoğlu kalıyor. Ama HDP’nin, Kılıçaroğlu’nun adaylığını müzakereye de kapalı olmadığı söyleniyor.

AKŞENER NE YAPAR

Peki 6’lı masada kilit konumunda olan Meral Akşener bu durumda ne yapar? Kendi üstünü çizen HDP’nin üstünü çizer mi? Akşener, daha önce HDP’nin seçimlere ayrı bir parti olarak girmesi ve adayını çıkarmasını önermişti. İYİ Parti kulislerini yokladım, Akşener’in tavrında bir değişiklik yok.

DEMİRTAŞ’IN ÇABASI

Selahattin Demirtaş bir süre önce Ekrem İmamoğlu’nu işaret etmişti. HDP kongresinden önce HDP Eş Genel Başkanları Pervin Buldan ve Mithat Sancar, cezaevinde Selahattin Demirtaş’ı ziyaret ettiler. Demirtaş’ın HDP’nin de katıldığı süreçler sonunda ortak aday çıkmazsa HDP ile sol bileşenlerin cumhurbaşkanı adayı olmak istediği ifade ediliyor. Daha önceki iki seçimde de cumhurbaşkanı adayı olan Demirtaş, bu kontenjanı kimseye kaptırmak istemiyor. Cezaevinde unutulmuş bir siyasetçi konumuna düşmeyi ise hiç istemiyor. Tabii ki bu onun en doğal hakkıdır. Ancak Demirtaş’ın kesinleşmiş 4 yıl 8 aylık hapis cezası var. Cumhurbaşkanı adaylığına engel olarak duruyor.

Demirtaş bunun bilincinde ama adaylıkla hem Kandil hem HDP hem de İmralı’daki karşılığını görmeyi hedefliyor.

İMRALI TEDİRGİNLİĞİ

Hem Demirtaş’ın “artı gerçek” sitesine yazdığı yazıya hem Mithat Sancar’ın HDP kongresindeki konuşmasına dikkatli bir şekilde bakınca Öcalan konusunda bir tedirginlik yaşadıkları hissediliyor.

04.07.2022

Mithat Sancar iktidarı, “İmralı adına söz kurmayın. Halkı yanıltmaya çalışarak afaki gündemler yaratmayın” diye uyardı.

Demirtaş, cumhurbaşkanı adaylığına vize çıkması için Öcalan’a methiyeler dizmeyi tercih etti.

ÖCALAN’LA GÖRÜŞME

Öcalan’ı diri diri mezara gömmeye çalışıyorlar ama o daha konuşmadan bu kadar tedirgin olduklarına göre korku dağları sarmış diyebiliriz. Peki bu arada Öcalan’la görüşme yapılacak mı? Yapılacak. Hem de çok uzun olmayan bir süre içinde kardeşi Mehmet Öcalan’ın ya da yeğeni HDP Milletvekili Ömer Öcalan’ın görüşmesi gündemde.

İbrahim Kahveci

Algı düzeyi ücret düzeyini belirler

Melih Gökçek'in 6 milyar dolarlık jelibon rezervi bulunduğu açıklamasını sanırım herkes biliyor.

Fakat her algı ve gerçek bu kadar net değil.

Mesela Suudi Arabistan ile ilişkilerimiz şimdilerde tozpembe olurken arada kaynayan Cemal Kaşıkçı'nın cesedini ve ülkemizin egemenlik hakkını ne yapacağız?

128 milyar dolar satılırken ses çıkartmayınca bugün 3-5 dolar için dış politikada geldiğimiz düzeyi nasıl izah edeceğiz?

Ya da, IGA Havalimanı'nda 3 yıllık kira bedelini (yıllık 1 milyar 45 milyon euro) tahsil etmeyip 2040'lar sonrasına ertelerken; dini bayramlarda 3-5 lira için Hazine garantili müteahhitlerin köprü ve yollarından tahsilata devam etmeyi nereye koyacağız?

Veya 1,2 milyar dolar yapım maliyeti olan Osmangazi Köprüsü'ne ABD enflasyonu ile 15 milyar dolara ulaşan Hazine garantisini kim nasıl ve nerede verdiğini sorgulayacak?

Hatta yapılmış-bitmiş YSS Köprüsü'ne fazladan 4 yıl işletme hakkı verilerek yaklaşık 3,2 milyar dolarlık ek kıyağı nasıl anlamlandıracağız?

Örnekler sayısız... Algılar ve gerçekler ise muamma...

Çoğu ticari sır diye açıklanmıyor.

Ama asgari ücreti bizzat Sayın Cumhurbaşkanı açıklıyor.

***

Cumhurbaşkanı Erdoğan geçen hafta ekonomi modeli olarak üretim-ihracat ile cari fazlaya geçişte doğru yolda olduğumuzu yeniden açıkladı.

Tam bu konuşma sonrası günlerde Ticaret Bakanlığı Haziran ayı Dış Ticaret verilerini paylaştı... Biz de verelim:

(MİLYON (MİLYON \$))	İHRACAT	İTHALAT	DIŞ AÇIK
Haz21	19.741	22.611	-2.870
Haz22	23.395	31.555	-8.160
Değ%	18,5	39,6	
Ock-Haz2021	104.879	126.059	-21.180
Ock-Haz2022	125.864	177.230	-51.366
Değ%	20,0	40,6	

Neymiş durum? İhracat %18,5 artarken ithalat %39,6 artmış. İlk 6 ay ise ihracat %20,0 artarken ithalat %40,6 artış göstermiş.

Bakınız rakamlar ortada. Dış ticaret dengemiz adeta yıkım yaşarken bizler yeni modelde tam tersini başardığımızı söyleyebiliyoruz.

Algı ne gerçek ne?

Ben size bir de altın ve enerji hariç dış dengeyi söyleyeyim:

2021 yılında altın ve enerji hariç ihracat 205,7 milyar dolar ve ithalat 213,7 milyar dolar. Altın ve enerji hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı %96,3...

2022 yılı ilk 5 ayında altın ve enerji hariç ihracat 92,8 milyar dolarken ithalat 101,0 milyar dolar. Bu sefer altın ve enerji hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı %91,9... Yani gerileme var.

Veriler ne diyor? Dış denge bozuluyor ama sadece enerjiden değil; genel ekonomik faaliyetlerde de dış denge bozuluyor.

2013 ve sonrası aylık dış açık 10 milyar doların üzerine kaç ay ve ne kadar çıkmış? (Milyon\$)

Nisan 2013: -10.238

04.07.2022

Temmuz 2013: -10.177

Ocak 2022: -10.279

Mayıs 2022: -10.605

Aylık dış açığın 10 milyar doların üzerine çıktığı toplam 4 ay var ve ikisi yeni model dediğimiz bu yıl yaşanıyor. Ama biz ekranlarda Millete dış ticaret fazlası üzerine kurulu yeni model hikayesi anlatabiliyoruz.

Algınız neyse ücretiniz de o olur... İşte şimdi buna geleceğim.

***

En düşük emekli aylığı 2500 liradan 3500 liraya çıkacak. Ama açlık sınırı 6400 lira... Hatta asgari ücret bile büyük zam şovuna rağmen 5500 lira ile açlık sınırının oldukça altında.

Aralık 2017- Nisan 2022 arası; zorunlu sigortalı (çalışan) sayısı 2 milyon 390 bin kişi artmış. Ama aynı dönemde emekli dosyası (sayısı) 1 milyon 610 bin kişi artıyor. Her 1,5 çalışan 1 emekliye bakacak...

Bu düzende kimse kalıcı iyi bir emeklilik beklemesin. Bunu net olarak yeniden ama yine yeniden ilan edeyim.

Ya asgari ücret veya ortalama ücret meselesi!

Yeni asgari ücret yüzde 30 zam yapılarak 5500 lira ilan edildi.

SGK verilerine göre Nisan ayında bütün özel sektör çalışanlarının ortalama net ücreti ise 6328 TL.

Geçen yıldan bu yıla ücret artışı %45'de kalmış. Özellikle gıda enflasyonunun yüzde 100'e geldiği bir dönemde yüzde 45 ücret artışı ne ifade ediyor?

Asgari ücrete yılbaşındaki yüzde 50 ve şimdi yapılan yüzde 30 zamlarla toplamda yüzde 95 zam yapılmış oldu. Bu zam henüz ortalama ücrete yansımada ama gıda enflasyonu çoktan yüzde 100'e ulaştı bile.

Hatta açlık sınırı artışı bile şimdiden yüzde 123,1'e geldi.

Kısaca ücretler hala çok geride ve geriden gelmeye de devam edecek.

Çünkü yeni modelimiz ucuz işçilik üzerine kurulu UCUZ TÜRKİYE MODELİ.

***

04.07.2022

Ortada feci bir garabet var. Ekonomik gerçeklerden kopmuş bir ekonomi yönetimi anlayışımız mevcut.

Düşük faizler yatırım yapılacağını sanıyorlar ama olmuyor; çünkü yatırım için aslanan güven ve kalıcı taleptir.

Şu ortamda güven var mı? Ya da kalıcı talep nasıl beklersiniz? İkisi de yok. Tek talep dışarıdan geliyor; yakında o da bitecek.

Şimdiden ilan edeyim: Yakında yeniden işsizlik artışı başlayacak... Bilesiniz.

90'LARDAN ÇOK BETER

Türkiye öyle bir ekonomik model yaşıyor ki felaket ötesi bir şey. 90'larda işsizlik tek haneydi ve ücret düzeyi daha yüksekti. Enflasyon da bu derece yüksek değildi.

Şimdi enflasyon 3 hane sınırında (Hatta yıllıkta geçti bile) İşsizlik ise iki haneden bir türlü aşağı düşmüyor. Ve asıl önemlisi... Ücretler seviyesi çok geriledi.

Türkiye'miz 90'lardan çok daha beter bir ekonomik tablo yaşarken ülkenin uçtuğunu, dünyanın bizi kıskanıp gıpta ile baktığını söyleyenler de var. Söylemek mesele değil de asıl bu söylenenlere hiçbir veriye bakmadan inanmak asıl meseledir. O nedenle tekrar ediyorum: Algı düzeyin ne ise ücret düzeyin de o seviyede olur.

***

Asgari ücrete zam yapılmasının da tek nedeni var: SGK açığını kapatmak için.

Geçen yıl ilk 4 ayda Bütçe'den SGK'ya aktarılan kaynak 70,5 milyar liraydı. Ve bu yıl aynı dönemde bütçeden aktarılan para %75,9 artışla 123,9 milyar liraya yükseldi. (2021 yılının tamamında 251 milyar lira aktarılmıştı)

Önümüzdeki ay emeklilere yapılacak enflasyon zammı ile SGK açığı çığ gibi büyüyecek. 400 milyar liralık açık bile bu yıl bizi kurtaramayabilir.

Kimse işçiyi düşündüğü için asgari ücrete zam yapmadı: SGK açığını azaltmak için asgari ücrete zam yapıldı. Bunu da bilesiniz...

04 Temmuz 2022, Pazartesi

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

HDP, altılı masaya resti çekti

Halkların Demokratik Partisi (HDP) 5'inci büyük kongresini topladı. **Kongreye her zamanki görüntüler damgasını vurdu.** Yüzleri kapalı bazı HDP'li göstericiler, Abdulah Öcalan posterini açarak sloganlar attı ve elini kolunu sallayarak kongre salonunu terketti.

Ankara Arena'daki kongrede konuşan Eş Genel Başkan Pervin Buldan, "Kimsenin önünde diz çökmedik. Kimseye biat etmedik. Bundan sonra da kimseye diz çökmeyeceğimize, biat etmeyeceğimize sizlerin huzurunda söz veriyoruz" derken diğer eş Başkan Mithat Sancar da "Kürt halkı demokratik yollarla sorunun çözümü için Meclis'te gerekli sayıya ulaşacaktır... Çağrımıza karşılık alamazsak kendi adayımızla seçime girme seçeneğini önümüze koyarız" dedi. Böylece altılı masanın görünmez ve ortadaki en büyük ayağı olan HDP de altılı masaya rest çekmiş oldu. **Kemal Kılıçdaroğlu her ne kadar altılı masanın ortak adayı olmayı istese de bunu altılı masa kabul etmeyecek.**

Şu ana kadar söylenenlere bakacak olursak belki sadece Temel Karamollaoğlu, Kemal Kılıçdaroğlu'nun adaylığına ses çıkartmaz. **Zaten o tüm gücü ile desteklese bile Saadet seçmeninden CHP'li adaya oy verecek olan kısım çok azdır. Hatta yoktur.** Altılı masanın varlığı ile yokluğu belli olmayan diğer üyesi Gültekin Uysal da Kemal Kılıçdaroğlu'nun aday olabileceğini üstü kapalı ima etti. **Altılı masanın diğer aktörlerinin Kemal Kılıçdaroğlu'nun adaylığına sıcak bakmadığını tahmin etmek ise zor değil.**

ALTILI MASA FİİLEN DAĞILDI

Yani altılı masa fiilen dağılmış durumda. **İlk tura kendi adayları ile girecekler. İkinci turda ise Tayyip Erdoğan nefreti altında yeniden birleşeceklerini ümit ediyorlar.** Küresel güçler küçük ve orta boy devreleri sahaya sürdüğünden beri terör örgütleri güç kaybediyor ve güç kaybettiğinde de hırçınlaşıyorlar. HDP'nin altılı masaya kongrede çektiği restle birlikte İsveç'te PKK'lılar gösteri yaptılar. PKK'ların Türkiye'ye iadesi için söz verenlerin seçimlerde başarısız olacaklarını söylediler. Silahlı gücü Türkiye tarafından eritilen PKK, tüm siyasi gücünü sahaya sürüyor. Kim bilir belki bir gün Kürt halkı PKK-CIA vesayetinden de kurtulur.

04.07.2022

PAKİSTAN YİNE SOKAKLARDA

Bu arada Pakistan'da eski Başbakanı Imran Khan, destekçilerini Karaçi ve başkent İslamabad'da sokaklara döktü. Büyük kalabalıkların katıldığı gösterilerde hükümet protesto edildi. Görüldüğü gibi siyasi istikrarsızlık salgını tüm dünyayı sarmış durumda. İmran Han eski Türkiye'den alışık olduğumuz dış destekli ayak oyunları ile düşürülmüştü. **Enflasyon fırtınası tüm dünyada olduğu gibi Pakistan'da da esiyor, siyaset kurumları ve siyasetçiler her yerde yıpranıyor. Bu fırtına bitince bambaşka bir dünya olacak.**